

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

-1980-

**ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΕΕ & ΕΒΕΑ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΙΧΑΛΟΥ ΣΤΟ
«ΦΟΡΟΥΜ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ» ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ
ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΕΒΕΑ, 10.3.16**

«Είναι προφανές ότι για αδιέξοδο στο οποίο βρίσκεται σήμερα το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας, δεν φταίει μόνο η κρίση. Η κρίση επιδείνωσε μια κατάσταση που ήταν από πριν προβληματική.

Σήμερα, με τα ταμεία του κράτους να έχουν αδειάσει και με την ανεργία να έχει εκτοξευθεί, το ασφαλιστικό αποτελεί βόμβα για τον προϋπολογισμό, για την κοινωνική συνοχή, για το κράτος δικαίου. Όμως το ταμειακό πρόβλημα αποτελεί απόρροια των δομικών αδυναμιών του συστήματος.

Έχουμε ένα σύστημα που επιβαρύνει δυσανάλογα την οικονομία, αφού για κάθε ευρώ που παράγει η χώρα τα 25 λεπτά σχεδόν πρέπει να αφαιρούνται για την παροχή συντάξεων.

Έχουμε ένα σύστημα που επιβάλλει υψηλό μη μισθολογικό κόστος, υπονομεύοντας την επιχειρηματικότητα και την απασχόληση, τις ίδιες δηλαδή τις πηγές, από τις οποίες τροφοδοτείται.

Έχουμε ένα σύστημα άδικο, με ασφαλισμένους δύο κατηγοριών και με μια ολόκληρη γενιά – της οποίας οι ασφαλιστικές εισφορές έχουν ήδη αρνητική απόδοση.

Έχουμε ένα σύστημα που στηρίζεται σε λογικές προηγούμενων δεκαετιών, σε μια χώρα, σε μια οικονομία, αλλά και σε έναν κόσμο που έχει αλλάξει δραματικά.

Δυστυχώς, ακόμα και τώρα, δεν βλέπουμε διάθεση για πραγματική μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού. Αυτό που βλέπουμε τα τελευταία έξι χρόνια, είναι ένας καταγισμός νομικών αλλαγών και περικοπών, χωρίς συζήτηση, χωρίς συνεκτική στρατηγική, χωρίς κατεύθυνση.

Βλέπουμε αλλαγές να προτείνονται και να εφαρμόζονται στο πόδι, μέσα σε κλίμα βιασύνης και πανικού. Είτε για να περάσουμε την επόμενη αξιολόγηση από τους δανειστές, είτε γιατί μεγαλώνει απειλητικά η «τρύπα» των ταμείων.

Κάτι τέτοιο είδαμε να συμβαίνει και τώρα, με την αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών να λειτουργεί ως λύση ανάγκης, για να μην περικοπούν οι κύριες

συντάξεις. Πρόκειται για ένα μέτρο που, όπως έχουμε τονίσει, πλήττει ευθέως την επιχειρηματικότητα, την απασχόληση, την προσπάθεια για ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Πάμε δηλαδή να καλύψουμε, όπως – όπως μια άμεση ανάγκη, με τρόπο που υπονομεύει την ανάπτυξη και κατ' επέκταση τη δυνατότητα τροφοδότησης του ασφαλιστικού συστήματος.

Ας το καταλάβουμε επιτέλους: δεν μπορεί το σύστημα ασφάλισης να αντιμετωπίζεται ανεξάρτητα από το στόχο της ανάπτυξης. Κάθε σύστημα συντάξεων τροφοδοτείται από την παραγωγή. Για να έχουν σύνταξη οι ηλικιωμένοι, πρέπει να έχουν δουλειά τα παιδιά και τα εγγόνια τους. Πρέπει η οικονομία να παράγει και να δημιουργεί βιώσιμες και καλές θέσεις εργασίας.

Σαφώς δεν μπορούμε να παραβλέπουμε και την ανάγκη για δικαιοσύνη απέναντι στους σημερινούς συνταξιούχους. Η Ελλάδα αντιμετωπίζει την έμπρακτη διάψευση των προσδοκιών πάνω στις οποίες χτίστηκε το σύστημα συντάξεων και πλήρως εισφορές η πλειοψηφία των συνταξιούχων.

Καλούμαστε λοιπόν να λύσουμε μία δύσκολη εξίσωση: χρειαζόμαστε ένα ασφαλιστικό σύστημα που θα συνδυάζει την ανάπτυξη με τη δικαιοσύνη. Ένα σύστημα που δεν θα στηρίζεται στο «όποιος πρόλαβε», δεν θα στηρίζεται στο «να πληρώσουν οι άλλοι».

Χρειαζόμαστε ένα σύστημα το οποίο θα διευκολύνει την ανάπτυξη, εξασφαλίζοντας τους εργαζόμενους και ευνοώντας αποταμιεύσεις. Και όχι ένα σύστημα το οποίο θα υποσκάπτει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, θα τροφοδοτεί ελλείμματα και θα επιβαρύνει την παραγωγή – είτε μέσω υψηλών εισφορών είτε μέσω του προϋπολογισμού και άρα της φορολογίας.

Για να το θέσουμε απλά: δεν μπορούμε να είμαστε γενναιόδωροι με τις συντάξεις, χωρίς αυτές να υποστηρίζονται από μια δυναμική παραγωγή. Καλές και σταθερές συντάξεις μπορούμε να έχουμε μόνο σε μια οικονομία που ανθεί και αναπτύσσεται.

Πάνω σε αυτή τη βασική λογική, χρειάζεται να κάνουμε μια νέα αρχή ως προς το ασφαλιστικό. Για να ανακτηθεί η αξιοπιστία του συστήματος και για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά του.

Το ΕΒΕΑ, όπως γνωρίζετε, έχει ασχοληθεί επισταμένα με το θέμα της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης. Στις αρχές του 2016 το ΕΒΕΑ παρουσίασε μια νέα έκθεση με προτάσεις στρατηγικής για την αναμόρφωση του ασφαλιστικού.

Συγκεκριμένα, η έκθεση προτείνει ένα βασικό πλαίσιο αλλαγών, που υλοποιείται σε τρία βήματα:

- Πρώτο και άμεσο χρονικά βήμα είναι η εξαγορά δημοσιονομικού χρόνου, με την υιοθέτηση βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων μέτρων δημοσιονομικής ευστάθειας. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ένα σύστημα ποσοστιαίων εισφορών, με δυνατότητα εξομάλυνσης για αυτοτελώς απασχολούμενους και αγρότες, την προσαρμογή των κλιμακίων του ΕΚΑΣ, τη συνένωση ταμείων κ.ά.

- Το δεύτερο βήμα, που τοποθετείται και αυτό εντός του 2016, αφορά τη λήψη πολιτικών αποφάσεων σε πέντε κρίσιμα σημεία:
  1. Διατήρηση της συνολικής επιβάρυνσης στα σημερινά επίπεδα για 20 χρόνια.
  2. Συνεξέταση κυρίων και επικουρικών συντάξεων και πιθανώς εφάπαξ.
  3. Συνεξέταση παλαιών και νέων συντάξεων, ως ανεξάρτητο θέμα δικαιοσύνης.
  4. Διάκριση πρόνοιας-ασφάλισης και αντανάκλαση της κάθε διάστασης στην κρατική σύνταξη. Μηχανισμός της νοητής κεφαλαιοποίησης.
  5. Σκεπτικό ενός υποχρεωτικού πυλώνα στο κεφαλαιοποιητικό σύστημα.

- Το τρίτο βήμα, το οποίο τοποθετείται σε βάθος διετίας και μετά από διάλογο, αφορά τη δημιουργία συστήματος τριών πυλώνων, όπως αυτό που έχει αξιοποιηθεί σε αντίστοιχες μεταρρυθμίσεις στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες.

Πρόκειται για ένα μοντέλο που διακρίνει τους ρόλους της κοινωνικής και επαγγελματικής αλληλεγγύης. Ιεραρχεί προτεραιότητες και αφήνει ευρύ πεδίο ευελιξίας για αποκλίσεις από το μέσο όρο, οι οποίες όμως δεν επιβαρύνουν τρίτους. Στην τελική ανάπτυξη του το σύστημα αυτό, εξασφαλίζει ποσοστό αναπλήρωσης γύρω στο 70% των τελικών αποδοχών, παρόμοιο με τα ισχύοντα στην ΕΕ.

Κρίσιμο σημείο είναι ότι το όποιο σύστημα πρέπει να αντικαταστήσει το σύνολο της σημερινής προστασίας γήρατος, δηλαδή κυρίων συντάξεων, επικουρικών συντάξεων και εφάπαξ.

Εξίσου σημαντικό σημείο είναι ότι ο κρατικός πυλώνας πρέπει να είναι σημαντικά μικρότερος από σήμερα, προκειμένου να αφήσει χώρο για να αναπτυχθούν οι νέοι πυλώνες. Επίσης σημαντική διαφοροποίηση από άλλες προτάσεις είναι η σύντμηση της μεταβατικής περιόδου προκειμένου να αρχίσει η απόδοση του πλήρους συστήματος ταχύτερα.

Η σημερινή εκδήλωση και όσα έχουν ακουστεί μέχρι τώρα, επιβεβαιώνουν ότι οι λύσεις υπάρχουν. Λύσεις ρεαλιστικές, εφαρμόσιμες και υπεύθυνες. Αυτό που χρειάζεται είναι πολιτική βούληση και αποφασιστικότητα.

Χρειάζεται μια κυβέρνηση, η οποία δεν θα ψάχνει άλλοθι στους δανειστές, αλλά θα τολμήσει να πει την αλήθεια στην κοινωνία και να πείσει για την ανάγκη μιας νέας αρχής.

Χρειάζεται μια κυβέρνηση η οποία θα αναλάβει με θάρρος και αποτελεσματικότητα να υλοποιήσει τη σημαντικότερη ίσως μεταρρύθμιση της γενιάς μας.

Χρειάζεται, κυβέρνηση και αντιπολίτευση που θα λειτουργούν με γνώμονα το μακροπρόθεσμο συμφέρον της κοινωνίας και όχι την επόμενη δημοσκοπήση.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Χρειάζονται, αντίστοιχα, κοινωνικοί εταίροι, οι οποίοι θα θέτουν το στόχο της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας πάνω από την πρόσκαιρη διαφύλαξη ενός κατεστημένου, το οποίο ακυρώνεται πλέον από την ίδια την πραγματικότητα.

Σε αυτή την προσπάθεια, η Επιμελητηριακή Κοινότητα θα είναι παρούσα. Με επικοινωνιακή συμμετοχή στο διάλογο, με προτάσεις, με ευθύνη για το παρόν και το μέλλον του τόπου».